

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 5th Semester Examination, 2021-22

SANGGEC01T-SANSKRIT (GE1)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क-विभाग:

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः— 2×5 = 10
- (क) गुणिशब्दस्य चतुर्थ्यां रूपाणि लेख्यानि ।
(ख) साधुशब्दस्य पञ्चम्यां रूपाणि लेख्यानि ।
(ग) एतद् इति शब्दस्य स्त्रीलिङ्गे द्वितीयायां रूपाणि लेख्यानि ।
(घ) मतिशब्दस्य षष्ठ्यां रूपाणि लेख्यानि ।
(ङ) मनस्शब्दस्य तृतीयायां रूपाणि लेख्यानि ।
(च) अस्मद् इति शब्दस्य सप्तम्यां रूपाणि लेख्यानि ।

ख-विभाग:

2. विषयचतुष्टयमाश्रित्य संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च टीकाः लेख्याः— 5×4 = 20
- (क) ल्यप्
(ख) क्तवतुप्रत्ययः
(ग) तव्य-अनीयौ
(घ) लटः शतृ-शानचावप्रथमासमानाधिकरणे
(ङ) तुमुन्ण्वुलौ क्रियायां क्रियार्थायाम्
3. अधोलिखितयोः एकः प्रश्नः समाधेयः— 10×1 = 10
- (क) श्रु-धातोः लटः लृटः च रूपाणि लेख्यानि ।
(ख) सेव्-धातोः लङः लोटः च रूपाणि लेख्यानि ।

ग-विभाग:

4. अधोलिखितयोः एकः प्रश्नः समाधेयः— 10×1 = 10
- (क) 'तेषां के योगवित्तमाः'— कोऽत्र प्रश्नकर्ता ? तेषांभित्यनेन के के बुध्यन्ते ? उत्तरकर्तृमते योगवित्तमाः के तद् व्याख्यायताम्। 1+2+7
- (ख) श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वादशाध्यायस्य नामकरणतात्पर्यम् लिख्यताम्। 10

N.B. : Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—X—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 5th Semester Examination, 2021-22

SANGDSE01T-SANSKRIT (DSE1)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः— 2×5 = 10
 - (क) रुद्रशब्दस्य निर्वचनं प्रदेयम्।
 - (ख) 'शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छा वदामसि'— शिवेन वचसा नाम किम् ?
 - (ग) रुद्राध्याये रुद्रदेवस्य यानि नामानि प्राप्यन्ते तानि लिखतु।
 - (घ) कथं रुद्रः गिरित्र इति कथ्यते ?
 - (ङ) कस्मिन् वेदे रुद्राध्यायोऽस्ति ? अस्य विनियोगः कुत्र भवति ?
 - (च) रुद्रदेवतायाः आयुधं कीदृशम् ?
2. अधोलिखितयोः एकस्य उत्तरं प्रदेयम् — 10×1 = 10
 - (क) रुद्राध्याये रुद्रदेवस्य इषवः कीदृशविशेषणैः स्तुताः रुद्राध्यायमाश्रित्य वर्णनीयाः।
 - (ख) रुद्रे भयङ्करस्वभावस्य मङ्गलस्वभावस्य समन्वयो कथं भवति तत् लेख्यम्।
3. अधोलिखितेषु मन्त्रद्वयं व्याख्येयम् — 5×2 = 10
 - (क) या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी।
तया नस्तनुषा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥
 - (ख) अध्ववोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक्।
अहीश्च सर्वान् जम्मयन् सर्वाश्च यातुधान्योऽधराचीः परासुव ॥
 - (ग) प्रमुञ्च धन्वनस्त्वमुभयोरार्त्नियोज्याम्।
याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ॥

SECTION-B

4. यथेच्छम् एकस्य उत्तरं प्रदेयम् — 10×1 = 10
- (क) बृहदारण्यकोपनिषदः चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थब्राह्मणानुसारमात्मनः उत्क्रान्तिः वर्ण्यताम् ।
- (ख) बृहदारण्यकोपनिषदः चतुर्थाध्यायस्य पञ्चमब्राह्मणानुसारं कर्मसंन्यासस्य स्वरूपं प्रतिपाद्यताम् ।
5. अधोलिखितेषु पंक्तिद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयम् — 5×2 = 10
- (क) मृत्योः स मृत्युमाप्नोति य इह नानेव पश्यति ।
- (ख) अमृतत्वस्य तु नाशास्ति वित्तेनेति ।
- (ग) ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां रताः ।

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—X—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 5th Semester Examination, 2021-22

SANGDSE02T-SANSKRIT (DSE1)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या समाधेयाः — 2×5 = 10
- (क) कविरहस्यं केन विरचितम् ? कविना किमर्थं ग्रन्थोऽयं विरचितः ?
- (ख) कविरहस्ये कविना कीदृशाः धातवः प्रयुक्ताः ?
- (ग) कृष्णराजः कुत्र प्रतिवसति स्म ? तत्स्थानं केन पवित्रीकृतमासीत् ?
- (घ) कृष्णराजः अग्निं केन प्रकारेण पृणाति ? द्विजदेवताश्च केन प्रकारेण पृणाति ?
- (ङ) कृष्णराजस्य कानने वायुः किं किं करोति ?
- (च) 'यो व्रीणाति जयश्रियम्' इत्यत्र कः कुत्र जयश्रियं व्रीणाति ? कुत्र च धर्मं वृणीते ?
- (छ) 'ग्रन्थयति' 'ग्रथति' इत्यनयोः क्रियापदयोः किं वैचित्र्यम् ?
2. अधोलिखितेषु श्लोकेषु यथेच्छं द्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयम् — 5×2 = 10
- (क) गोपायति क्षितिमिमां चतुरब्धिसीमां
पापाज्जुगुप्सत उदारमतिः सदैव।
वित्तं न गोपयति यस्तु वनीयकेभ्यो
धीरो न गुप्यति महत्यपि कार्यजाते ॥
- (ख) कायो न जीर्यति जृणाति न यस्य शक्ति-
र्नो जुर्यते भुजबलं न जिनाति तेजः।
यद्विद्विषां जरति चेतसि भोगतृष्णा
तेषां वपुषि विपिनेषु च जारयन्ति ॥
- (ग) तपत्यादित्यवद्धाम्ना तप्यते यः परन्तपः।
तपते रिपुराष्ट्रञ्च तापयत्यहितं सताम् ॥
- (घ) यस्य पृथ्वी प्रसूतेऽर्थं धर्ममर्थः प्रसूयते।
प्रसौति विजयं धर्मः स च प्रसवति श्रियम् ॥

SECTION-B

3. अधःप्रदत्तेषु प्रश्नेषु द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लेख्यम् — 10×2 = 20
- (क) वेदादिषु सत्सु चतुर्वर्गफलप्राप्तये काव्यस्योपयोगोऽस्ति न वेति साहित्यदर्पणानुसारं समासेन विचार्यताम्। 10
- (ख) 'वाक्यं स्याद्योग्यताकांक्षासत्तियुक्तः पदोच्चयः'— आचार्यविश्वनाथमतानुसारेण अस्य तात्पर्यं वैशद्येन लिखत। 10
- (ग) आचार्यविश्वनाथमते का नाम व्यञ्जना ? तस्याः कति भेदाः ? सोदाहरणं वैशद्येन प्रतिपाद्यताम्। 2+1+7
- (घ) विश्वनाथनये काव्यलक्षणं प्रतिपाद्य तत्स्वरूपं समासेन लिखत। 2+8
4. अधोदत्तेषु द्वयोः टीकां संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लिखत — 5×2 = 10
- तात्पर्यवृत्तिः, लक्षणा, शान्तरसः, नायिका, महावाक्यम्।

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—X—